

5) Considerem les funcions

$$f(\alpha, \beta) = \frac{\alpha + \beta}{\alpha - \beta}, \quad g(x, y, z) = (z^2 - xy - y^2, z^2 - xy - x^2), \quad h(u, v) = (u, v, u+v)$$

(a) Quin és el domini de $F = f \circ g \circ h$?

(b) Calculeu l'expressió de F . Per a quins valors de (u, v) podem concloure que $F(u, v) = f(u, v)$?

(a) Tenim:

$$\mathbb{R}^2 \xrightarrow{h} \mathbb{R}^3 \xrightarrow{g} \mathbb{R}^2 \xrightarrow{f} \mathbb{R}, \quad \text{amb } A = \{(\alpha, \beta) \in \mathbb{R}^2 : \alpha \neq \beta\}.$$

$(u, v) \quad (x, y, z) \quad (\alpha, \beta)$

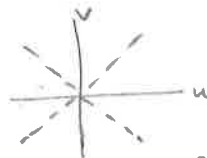
$$F = f \circ g \circ h : B \subset \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \text{ definida per } F(u, v) = f(g(h(u, v)))$$

$$\text{Domini: } B = \{(u, v) \in \mathbb{R}^2 : g(h(u, v)) \in A\}$$

Per trobar el domini B , notem que $g(x, y, z) \in A \Leftrightarrow z^2 - xy - y^2 \neq z^2 - xy - x^2 \Leftrightarrow x^2 \neq y^2$.

Ullavors, $g(h(u, v)) = g(u, v, u+v) \in A \Leftrightarrow u^2 \neq v^2$

Per tant, $B = \{(u, v) \in \mathbb{R}^2 : u^2 \neq v^2\}$

(b)
$$F(u, v) = f(g(h(u, v))) = f(g(u, v, u+v)) = f((u+v)^2 - uv - v^2, (u+v)^2 - uv - u^2) = f(u^2 + uv, uv + v^2) = \frac{u^2 + 2uv + v^2}{u^2 - v^2} = \frac{(u+v)^2}{(u+v)(u-v)} = \frac{u+v}{u-v}$$

Tenim $F(u, v) = f(u, v) \quad \forall (u, v) \in B$, però els dominis són diferents: $B \neq A$

6) Siguen $g(z)$ i $h(z)$ dues funcions d'una variable tals que existixin les seves

funcions inverses definides de la forma:

$$g^{-1}: \left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right) \rightarrow \mathbb{R}, \quad h^{-1}: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}.$$

(Per fixar idees podem pensar que $g(z) = (\arctg z)/\pi$ i $h(z) = e^z$).

Considerem la funció $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ definida per $f(x, y) = (g(x) + h(x-y), g(x) - h(x-y))$.

Calculeu explícitament $f^{-1}: B \rightarrow \mathbb{R}^2$, determineu el conjunt imatge $B = f(\mathbb{R}^2)$

i feu un croquis de B . (Ind: $B = \{(u, v) \in \mathbb{R}^2 : u > v, -1 < u+v < 1\}$)

Escrivim $f(x, y) = (u, v)$. Per trobar $(x, y) = f^{-1}(u, v)$, hem de resoldre

el sistema:
$$\begin{cases} g(x) + h(x-y) = u \\ g(x) - h(x-y) = v \end{cases}, \quad \text{i tindrem:}$$

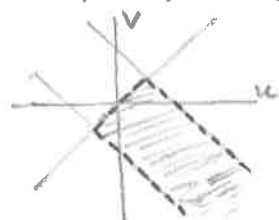
- * f injectiva si per a tot (u, v) existeix com a molt una solució (x, y) . (Ullavors, $\exists f^{-1}$).
- * $B = f(\mathbb{R}^2) = \text{Dom}(f^{-1})$ són tots els (u, v) per als quals $\exists$ solució (x, y) .

Resolem: $g(x) = \frac{u+v}{2}, \quad h(x-y) = \frac{u-v}{2} \rightarrow x = g^{-1}\left(\frac{u+v}{2}\right), \quad x-y = h^{-1}\left(\frac{u-v}{2}\right)$.

$\rightarrow$ funció inversa: $f^{-1}(u, v) = (x, y) = \left(g^{-1}\left(\frac{u+v}{2}\right), g^{-1}\left(\frac{u+v}{2}\right) - h^{-1}\left(\frac{u-v}{2}\right)\right)$,

Domini: $\frac{u+v}{2} \in \left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right), \quad \frac{u-v}{2} \in (0, \infty)$

$\Rightarrow B = \{(u, v) : u > v, -1 < u+v < 1\}$

En l'exemple, $g^{-1}(w) = \text{tg}(\pi w)$
 $h^{-1}(w) = \ln w$.

$$f^{-1}(u, v) = \left(\text{tg} \frac{\pi(u+v)}{2}, \text{tg} \frac{\pi(u+v)}{2} - \ln \frac{u-v}{2}\right)$$

7) Per a les següents funcions, troben valors per a $\delta(\epsilon)$ ("els millors que puguen")
 tals que si $\sqrt{x^2+y^2} \leq \delta(\epsilon)$ llavors $|f(x,y) - f(0,0)| \leq \epsilon$
 [Ind.: recorden que $|x| \leq \sqrt{x^2+y^2}$ i $|y| \leq \sqrt{x^2+y^2}$]

(a) $f(x,y) = \sqrt[3]{xy}$.

Donat $\epsilon > 0$, $|\sqrt[3]{xy} - 0| = \sqrt[3]{|xy|} \leq \sqrt[3]{\sqrt{x^2+y^2} \cdot \sqrt{x^2+y^2}} \leq (\sqrt{x^2+y^2})^{2/3} \leq \epsilon$

si $\|(x,y)\| = \sqrt{x^2+y^2} \leq \epsilon^{3/2} = \delta(\epsilon)$ (així, hem vist que f és contínua en $(0,0)$)

Podem obtenir $\delta(\epsilon)$ més gran si volem:

$|xy| \leq \frac{1}{2}(x^2+y^2)$, ja que $(x-y)^2 = x^2 - 2xy + y^2 \geq 0$, $(x+y)^2 = x^2 + 2xy + y^2 \geq 0$.

Llavors, $|\sqrt[3]{xy}| \leq \sqrt[3]{\frac{1}{2}(x^2+y^2)} \leq \epsilon$, si $x^2+y^2 \leq 2\epsilon^3$, és a dir $\sqrt{x^2+y^2} \leq \sqrt{2} \cdot \epsilon^{3/2} = \delta(\epsilon)$.

(b) $f(x,y) = \frac{x^2y}{x^2+y^2}$ si $(x,y) \neq (0,0)$, i $f(0,0) = 0$

$|\frac{x^2y}{x^2+y^2} - 0| = \frac{|x^2y|}{x^2+y^2} \leq |x| \leq \epsilon$, si $\sqrt{x^2+y^2} \leq \epsilon = \delta(\epsilon)$

$|xy| \leq x^2+y^2$

(c) $f(x,y) = \frac{1-x^2-y^2}{1+x^2+y^2}$

$|\frac{1-x^2-y^2}{1+x^2+y^2} - 1| = |\frac{-2(x^2+y^2)}{1+x^2+y^2}| = \frac{2(x^2+y^2)}{1+x^2+y^2} \leq 2(x^2+y^2) \leq \epsilon$, si $\sqrt{x^2+y^2} \leq \sqrt{\epsilon/2} = \delta(\epsilon)$

Podem millorar-ho fent: $\frac{2(x^2+y^2)}{1+x^2+y^2} = 2 \cdot \left(1 - \frac{1}{1+x^2+y^2}\right) \leq \epsilon$, si $\frac{1}{1+x^2+y^2} \geq 1 - \epsilon/2$,

és a dir $\sqrt{x^2+y^2} \leq \sqrt{\frac{1}{1-\epsilon/2} - 1} = \sqrt{\frac{\epsilon}{2-\epsilon}} = \delta(\epsilon)$ (si $\epsilon \geq 2$, podem prendre $\delta(\epsilon) = \infty$)

8) Procés productiu: reacció química $A+B \rightarrow C+D$, C: producte final, D: gas que s'escapa.

Masses atòmiques en grams [m.a. = massa d'un mol], $a=100$, $b=25$, $c=123$, $d=2$ ($a+b=c+d$)

Degut als errors en la mesura, inicialment tenim $\tilde{a}=100-x$, $\tilde{b}=25+y$, suposem $x, y \geq 0$.

→ la mostra de A reaccionarà completament, i quedarà un petit remanent de B.

(a) Calculen els grams de C i D que hi ha al producte final i troben la densitat de "contaminant" B que queda a la mostra final, $f(x,y)$.

(d) Per una normativa de control de qualitat, la densitat de B al producte final ha de ser $\leq 1\%$;

vegen que llavors els errors de mesura x, y han de complir $0.2598x + 0.99y \leq 1.23$.

Quina ha de ser la precisió δ de l'aparell de mesura (control de qualitat) per tal que si $x \leq \delta$, $y \leq \delta$ llavors es compleixi aquesta desigualtat?

(a) Grams de A i B que reaccionen: $\tilde{a}$, $b \cdot \frac{\tilde{a}}{a}$ → grams de C i D obtinguts: $c \cdot \frac{\tilde{a}}{a}$, $d \cdot \frac{\tilde{a}}{a}$
 remanent de B: $\tilde{b} - b \cdot \frac{\tilde{a}}{a}$

Com que el gas D es perd, al producte final només hi ha C i B.

Densitat de B: $f(x,y) = \frac{\tilde{b} - b \cdot \frac{\tilde{a}}{a}}{c \cdot \frac{\tilde{a}}{a} + \tilde{b} - b \cdot \frac{\tilde{a}}{a}} = \frac{0.25x + y}{123 - 0.98x + y}$

(b) $f(x,y) \leq 0.01 \Leftrightarrow 0.25x + y \leq 1.23 - 0.0098x + 0.01y \Leftrightarrow 0.2598x + 0.99y \leq 1.23$

si $x \leq \delta$, $y \leq \delta$, llavors $0.2598x + 0.99y \leq 1.2498\delta \leq 1.23$, si tenim $\delta \leq 0.984157$.

Criteris per a l'estudi i càlcul de límits en 2 variables

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y)$$

- (0) Substituir directament (x,y) per (a,b) (si no s'obté indeterminació)
- (1) Relacionar-ho amb límits d'una variable
- (2) Fitar: Si $|f(x,y) - L| \leq h(x,y) \quad \forall (x,y)$, amb $\lim_{(a,b)} h = 0$, aleshores $\lim_{(a,b)} f = L$.
(podem usar $|x| \leq \sqrt{x^2+y^2}$, $|y| \leq \sqrt{x^2+y^2}$)
- (3) Usar la propietat "0 · fitada = 0": si $\lim_{(a,b)} f = 0$ i g fitada $\Rightarrow \lim_{(a,b)} (f \cdot g) = 0$
 $(|g(x,y)| \in M \quad \forall (x,y))$
- (4) Estudiar els límits sobre rectes, o sobre altres corbes, que' passen per (a,b) .

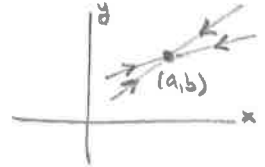
Es basa en la propietat:

$$\left[\text{si } \lim_{(a,b)} f = L \Rightarrow \text{el límit sobre qualsevol recta o corba per } (a,b) \text{ és } L. \right]$$

Totes les rectes per (a,b) són: $\begin{cases} y = b + m(x-a) & (\text{pendent } m \in \mathbb{R}) \\ x = a & (\text{recta vertical}) \end{cases}$

Per tant, els límits sobre rectes són:

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x, b + m(x-a)) \quad (m \in \mathbb{R}), \quad \lim_{y \rightarrow b} f(a, y)$$

Si trobem dues rectes que donen lloc a límits diferents, o bé una recta per a la qual $\nexists$ límit, aleshores $\nexists \lim_{(a,b)} f$.

Ara bé, si tots els límits sobre rectes $\exists$ i són iguals, això no implica que $\exists \lim_{(a,b)} f$, ja que el límit sobre altres corbes podria ser diferent.

- (5) En el cas que f sigui una funció definida a trossos i quan el punt (a,b) es trobi a la frontera entre 2 o més trossos,
 $\exists \lim_{(a,b)} f \iff$ els límits en (a,b) sobre cada tros $\exists$ i són iguals.

Obs

Els criteris (1), (2), (3) donen condicions suficients ("criteris positius"):

els usarem quan sospitem que $\exists$ límit.

El criteri (4) dona condició necessària ("criteri negatiu"):

el usarem quan sospitem que $\nexists$ límit.

Caracterització de conjunts oberts i tancats per funcions contínues

Propietat Sigui $A \subset \mathbb{R}^n$ un conjunt definit mitjançant igualtats/desigualtats entre funcions $f, g, \dots$ contínues a $\mathbb{R}^n$.

(a) Si la definició només involucra desigualtats $<$, $>$, $\neq$, llavors A és obert.

(b) Si la definició només involucra desigualtats $\leq$, $\geq$, o la igualtat $=$, llavors A és tancat.

Si a la definició intervingen desigualtats dels dos tipus (a), (b), llavors A pot no ser obert ni tancat.

Si les funcions $f, g, \dots$ no són contínues a tot $\mathbb{R}^n$, llavors (a), (b) poden ser falsos.

Exemples: $A = \{x^2 + y^2 \leq 4, x < 1\}$ ni obert ni tancat, $B = \{x^2 + y^2 \leq 4, x \leq 3\}$ tancat.

$C = \left\{ \frac{1}{x^2 + y^2} \leq 1 \right\}$ ni obert ni tancat ($C = \{x^2 + y^2 \geq 2\} \cup \{x^2 + y^2 < 1\}$)

11) Calcular (si existeixen) els següents límits

(a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,1)} \frac{\arccos(x/y)}{1+xy} = \frac{\arccos(0/1)}{1+0 \cdot 1} = \frac{\pi}{2}$, per substitució directa.

(notem que $\arccos x$ és definida per a $x \in [-1,1]$)

(b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{x^2+y^2} = \frac{0}{0}$, indeterminació.

(Obs, numerador i denominador són del mateix grau)

Fem el límit sobre rectes $y=mx$:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x, mx) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cdot mx}{x^2 + (mx)^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{m}{1+m^2}, \text{ depèn de } m \Rightarrow \nexists \lim_{(0,0)} f(x,y)$$

(c) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2y}{x^2+y^2}$ (Obs, numerador $\rightarrow$ grau 3, denominador $\rightarrow$ grau 2)

Fitem, usant $|x| \leq \sqrt{x^2+y^2}$, $|y| \leq \sqrt{x^2+y^2}$, intentant provar que el límit és 0:

$$|f(x,y) - 0| = \frac{|x|^2 \cdot |y|}{x^2+y^2} \leq \frac{(\sqrt{x^2+y^2})^3}{x^2+y^2} = \sqrt{x^2+y^2} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0 \Rightarrow \lim_{(0,0)} f(x,y) = 0$$

També podem fer:

$$f(x,y) = \underbrace{y}_{\substack{0 \\ |y| \leq 1}} \cdot \underbrace{\frac{x^2}{x^2+y^2}}_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ \rightarrow 0}} \rightarrow 0$$

(d) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2-y^2}{x^2+y^2}$

Sobre rectes $y=mx$: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, mx) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - (mx)^2}{x^2 + (mx)^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-m^2}{1+m^2} = \frac{1-m^2}{1+m^2}$, depèn de $m \Rightarrow \nexists \lim_{(0,0)} f(x,y)$

(e) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2y^2}{x^4+y^4}$ (Obs: numerador i denominador del mateix grau)

Sobre rectes $y=mx$: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, mx) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 \cdot (mx)^2}{x^4 + (mx)^4} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{m^2}{1+m^4} = \frac{m^2}{1+m^4}$, depèn de $m \Rightarrow \nexists \lim_{(0,0)} f(x,y)$

(f) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{x^2+y^2}$

Sobre rectes $y=mx$: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, mx) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(mx^2)}{x^2 + (mx)^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(mx^2)}{(1+m^2) \cdot x^2} = \frac{m}{1+m^2}$, depèn de $m \Rightarrow \nexists \lim_{(0,0)} f(x,y)$

(g) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}}$ (Obs: numerador $\rightarrow$ grau 2, denominador $\rightarrow$ es comporta com si fos de grau 1)

Fitem: $|f(x,y) - 0| = \frac{|x| \cdot |y|}{\sqrt{x^2+y^2}} \leq \frac{(\sqrt{x^2+y^2})^2}{\sqrt{x^2+y^2}} = \sqrt{x^2+y^2} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0 \Rightarrow \lim_{(0,0)} f(x,y) = 0$

(h) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} xy \ln(x^2+y^2)$. [Ind: Proven primer que $\lim_{z \rightarrow 0^+} z^a \ln z = 0$ si $a > 0$ i feu una identificació adequada de z i una bona tria del valor de a]

$$\lim_{z \rightarrow 0^+} z^a \ln z = \lim_{z \rightarrow 0^+} \frac{\ln z}{z^{-a}} \stackrel{\infty, L'H\acute{o}p.}{=} \lim_{z \rightarrow 0^+} \frac{1/z}{-a z^{-a-1}} = -\frac{1}{a} \lim_{z \rightarrow 0^+} z^a = 0, \text{ per a qualsevol } a > 0.$$

D'entrada, $f(x,y) = xy \ln(x^2+y^2) \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0 \cdot (-\infty)$, indeterminació.

Però podem fixar, usant $|x| \leq \sqrt{x^2+y^2}$, $|y| \leq \sqrt{x^2+y^2}$,

$$|f(x,y) - 0| = |xy \ln(x^2+y^2)| \leq |(x^2+y^2) \ln(x^2+y^2)| = |z \cdot \ln z|$$

Com que $\lim_{z \rightarrow 0^+} |z \cdot \ln z| = 0$, deduíem que $\lim_{(0,0)} f(x,y) = 0$

← per canvi $z = x^2+y^2 \rightarrow 0^+$

(i) $\lim_{(x,y,z) \rightarrow (0,0,0)} \frac{xyz}{x^2+y^2+z^2}$ [Obs. numerador: grau 3, denominador: grau 2]

Fitem $|x|, |y|, |z| \leq \sqrt{x^2+y^2+z^2}$:

$$|f(x,y,z) - 0| \leq \frac{(\sqrt{x^2+y^2+z^2})^3}{x^2+y^2+z^2} = \sqrt{x^2+y^2+z^2} \xrightarrow{(x,y,z) \rightarrow (0,0,0)} 0 \Rightarrow \lim_{(0,0,0)} f(x,y,z) = 0.$$

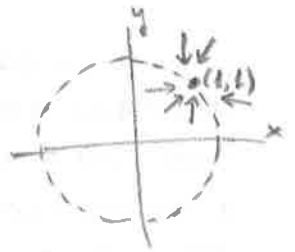
(j) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x-y}{\sqrt{x}-\sqrt{y}}$

$$\frac{x-y}{\sqrt{x}-\sqrt{y}} = \frac{(x-y)(\sqrt{x}+\sqrt{y})}{(\sqrt{x}-\sqrt{y})(\sqrt{x}+\sqrt{y})} = \sqrt{x}+\sqrt{y} \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 0.$$

(k) $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \operatorname{tg} \frac{\pi}{x^2+y^2} = \lim_{u \rightarrow \frac{\pi}{2}} \operatorname{tg} u$, $\square$ ja que $\lim_{u \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \operatorname{tg} u = \infty$, $\lim_{u \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \operatorname{tg} u = -\infty$

$$u = \frac{\pi}{x^2+y^2} \rightarrow \frac{\pi}{2}$$

De fet, si fem $(x,y) \rightarrow (1,1)$ amb $x^2+y^2 > 2$ obtindrem $\lim f = \infty$
i amb $x^2+y^2 < 2$ obtindrem $\lim f = -\infty$

(*) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{y^4}{x^2+y^4}$

Sobre rectes $y=mx$: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, mx) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(mx)^4}{x^2+(mx)^4} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{m^4 x^2}{1+m^4 x^2} = \frac{0}{1+0} = 0 \quad \forall m \in \mathbb{R}$.

Sobre la recta $x=0$: $\lim_{y \rightarrow 0} f(0,y) = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{y^4}{0+y^4} = \lim_{y \rightarrow 0} 1 = 1$

$0 \neq 1 \Rightarrow \nexists \lim_{(0,0)} f(x,y)$.

12) Sigui $f(x,y) = \frac{e^{xy}-1}{y}$ si $y \neq 0$, i $f(x,0) = a$.

- (a) Per a quin valor de $a \in \mathbb{R}$ és f contínua en $(0,0)$?
 (b) Per aquest valor de a , descriu la continuïtat de f en $\mathbb{R}^2$.

(a) $f(0,0) = a \rightarrow$ Hem de comprovar si $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = a$

Com que hem definit f a trossos, estudiarem el límit en $(0,0)$ sobre cada tros i veurem si coincideixen.

• $f(x,y) = \frac{e^{xy}-1}{y} = \frac{e^{xy}-1}{xy} \cdot x \xrightarrow{(x,y) \rightarrow (0,0)} 1 \cdot 0 = 0$,
 (si $y \neq 0$) (si $x \neq 0$) (on hem usat: $\frac{e^u-1}{u} \xrightarrow{u \rightarrow 0} 1$)
 (u = xy $\rightarrow$ 0)

• $x=0$: $f(0,y) = \frac{e^0-1}{y} = 0 \xrightarrow{y \rightarrow 0} 0$

• $y=0$: $f(x,0) = a \xrightarrow{x \rightarrow 0} a$

Per tant, f contínua en $(0,0)$ prenent $a=0$.

(b) - Si $y \neq 0$, f és contínua en (x,y) per generació, ja que f és quocient de funcions contínues amb denominador $\neq 0$.

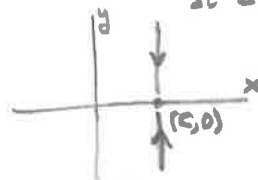
- En el $(0,0)$, sabem per (a) que f és contínua si $a=0$.

- En un punt $(c,0)$ amb $c \neq 0$, com que $f(c,0) = a = 0$, perquè f és contínua en $(c,0)$ caldria que $\lim_{(x,y) \rightarrow (c,0)} f(x,y) = 0$.

Però si fem el límit sobre la recta vertical $x=c$, obtenim:

$$\lim_{y \rightarrow 0} f(c,y) = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{e^{cy}-1}{y} \stackrel{\text{L'Hôp.}}{=} \lim_{y \rightarrow 0} \frac{ce^{cy}}{1} = c \neq 0 \Rightarrow f \text{ no cont. en } (c,0) \text{ si } c \neq 0.$$

Així, f contínua en (x,y) si $y \neq 0$, i en $(0,0)$.

14) Per a les següents funcions definides a trossos descriu la seva continuïtat a $\mathbb{R}^2$.

(a) $f(x,y) = \frac{\sin(xy)}{xy}$ si $xy \neq 0$, i $f(x,y) = 1$ si $xy = 0$.

- Si $xy \neq 0$, f és contínua en (x,y) per generació.

- Si $xy = 0$, tindrem un punt $(a,0)$ o bé $(0,b)$.

En un punt $(a,0)$, com que $f(a,0) = 1$ hem de veure que $\lim_{(x,y) \rightarrow (a,0)} f(x,y) = 1$.

Tenim f definida a trossos, $A = \{xy \neq 0\}$, $B = \{xy = 0\}$

• Sobre el tros B, tenim $f(x,y) = 1 \rightarrow 1$ si $(x,y) \rightarrow (a,0)$.

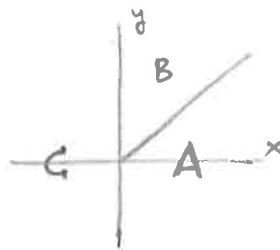
• Sobre el tros A, $f(x,y) = \frac{\sin(xy)}{xy} = \frac{\sin u}{u} \rightarrow 1$ si $(x,y) \rightarrow (a,0)$, ja que $u = xy \rightarrow 0$.

Anàlogament en un punt $(0,b)$.

(b) $f(x,y) = \max\{x,y\}$ si $x > 0$, i $f(x,y) = 0$ si $x \leq 0$.

Podem considerar f definida en 3 trossos:

$$f(x,y) = \begin{cases} x & \text{si } x > 0, x \geq y & (A) \\ y & \text{si } y > x > 0 & (B) \\ 0 & \text{si } x \leq 0 & (C) \end{cases}$$

Hem d'estudiar les fronteres entre A, B i C (a la resta de punts f és contínua per generació).

- Frontera entre A i B: punts (a,a) , amb $a > 0$:
  - Tenim $f(a,a) = a$
  - Sobre A, $f(x,y) = x \rightarrow a$ si $(x,y) \rightarrow (a,a)$
  - Sobre B, $f(x,y) = y \rightarrow a$ si $(x,y) \rightarrow (a,a)$ $\Rightarrow f$ contínua en (a,a) , $\forall a > 0$.
- Frontera entre A i C: punts $(0,b)$, amb $b < 0$:
  - Tenim $f(0,b) = 0$.
  - Sobre A, $f(x,y) = x \rightarrow 0$ si $(x,y) \rightarrow (0,b)$
  - Sobre B, $f(x,y) = 0 \rightarrow 0$ si $(x,y) \rightarrow (0,b)$ $\Rightarrow f$ contínua en $(0,b)$, $\forall b < 0$.
- Frontera entre B i C: punts $(0,b)$, amb $b > 0$
  - Tenim $f(0,b) = 0$
  - Sobre B, $f(x,y) = y \rightarrow b$ si $(x,y) \rightarrow (0,b)$ $\Rightarrow f$ no contínua en $(0,b)$, $\forall b > 0$.
- Al punt $(0,0)$, tenim $f(0,0) = 0$, i fent el límit sobre A, B o C veiem que $f(x,y) \rightarrow 0$ en els 3 casos $\Rightarrow f$ contínua en $(0,0)$.

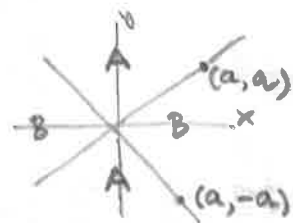
Nota: Usant que $\max\{x,y\} = \frac{x+y}{2} + \frac{|x-y|}{2}$ només cal considerar 2 trossos: AUB i C

(c) $f(x,y) = x$ si $|x| \leq |y|$, i $f(x,y) = y$ si $|x| > |y|$.

Tenim 2 trossos: $A = \{|x| \leq |y|\}$, $B = \{|x| > |y|\}$

Hem d'estudiar la frontera entre A i B:

punts (a,a) i $(a,-a)$ $a \in \mathbb{R}$ (a la resta de punts, f és contínua per generació)

- Punts (a,a) :
  - $f(a,a) = a$
  - Sobre A, $f(x,y) = x \rightarrow a$
  - Sobre B, $f(x,y) = y \rightarrow a$ $\Rightarrow f$ contínua en (a,a) , $\forall a \in \mathbb{R}$
- Punts $(a,-a)$:
  - $f(a,-a) = a$
  - Sobre A, $f(x,y) = x \rightarrow a$
  - Sobre B, $f(x,y) = y \rightarrow -a$ $\Rightarrow f$ no contínua en $(a,-a)$, si $a \neq 0$.

(d) $f(x,y) = x$ si $x^2 + y^2 \leq 1$, i $f(x,y) = y$ si $x^2 + y^2 > 1$.

Tenim 2 trossos: $A = \{x^2 + y^2 \leq 1\}$, $B = \{x^2 + y^2 > 1\}$

La frontera entre A i B està formada pels punts (a,b) , amb $a^2 + b^2 = 1$.

Donat un punt de la frontera, (a la resta de punts, f és contínua per generació)

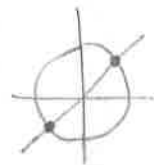
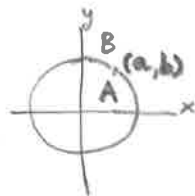
- $f(a,b) = a$

- Sobre A, $f(x,y) = x \rightarrow a$

- Sobre B, $f(x,y) = y \rightarrow b$

$\Rightarrow f$ contínua en (a,b) si $a=b$,
i no contínua si $a \neq b$.

Els únics punts de la frontera amb $a=b$ són $(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}})$ i $(-\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}})$

16 Digueu quins dels següents conjunts són oberts, tancats o compactes.

(a) $A = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq x, e^{xy} - \sin x \leq y^4 + e^x\}$
tancat, ja que ve definit per desigualtats $(\leq)$ entre funcions contínues a $\mathbb{R}^2$.
 Serà compacte si és fitat (contingut en algun disc).

Tenim $x^2 + y^2 \leq x \Leftrightarrow (x - \frac{1}{2})^2 + y^2 \leq (\frac{1}{2})^2$, disc de radi $\frac{1}{2}$ i centre $(\frac{1}{2}, 0)$.

Per tant, $A \subset \overline{D}_{\frac{1}{2}}(\frac{1}{2}, 0)$, fitat, i per tant és compacte.

(b) $B = \{(x,y,z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + y^2 + z^2 \leq 1, e^{xy} + e^{yz} + e^{zx} \geq x + y + z\}$

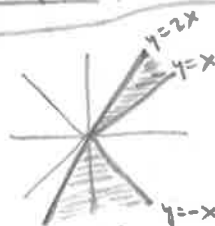
desigualtats $(\leq), (\geq) \rightarrow$ tancat.

B contingut en l'esfera $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1 \rightarrow$ fitat $\rightarrow$ compacte.

(c) $C = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 - y^2 \leq 0, y \leq 2x\}$, tancat.

No fitat, ja que conté tota la recta $y = 2x$.

$\Rightarrow$ no compacte.

(d) $D = \{(x,y,z) \in \mathbb{R}^3 : 0 < x^2 - y^2 + z^2 < 1, xyz > 0\}$

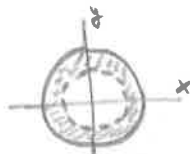
desigualtats $(<), (>) \rightarrow$ obert, no compacte.

(e) $E = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + \sin y > 0, x \neq 0, y \neq 0\}$

desigualtats $(>), (\neq) \rightarrow$ obert, no compacte.

(f) $F = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 1 < x^2 + y^2 \leq 2\}$

desigualtats dels 2 tipus: $(<), (\leq)$.

El conjunt F és una corona circular de centre $(0,0)$, que té com a frontera les circumferències de radis 1 i $\sqrt{2}$, i inclou la circumferència de radi $\sqrt{2}$ però no la de radi 1.

Com que F conté una part de la frontera però no tota, deduint que F no és obert ni tancat, i tampoc no és compacte.

(g) $G = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x > 1, \frac{x^2 + y^2}{x} < 2\}$

Obs. La funció $\frac{x^2 + y^2}{x}$ no és contínua a tot $\mathbb{R}^2$.

Però tenim: si $x > 1$, llavors $\frac{x^2 + y^2}{x} < 2 \Leftrightarrow x^2 + y^2 < 2x$

Per tant podem escriure $G = \{(x,y) : x > 1, x^2 + y^2 < 2x\}$, obert, no compacte.